

Stræderne

i København

Vi ser indenfor på
Glyptoteket

Maleren
Otto Frello

Klokkenisten
i København

Argang 12 - MARTS - 2009

Tvermoesgaard
Træren
 Restaurant & Vinstue

Klassisk dansk frokost fra kl. 12.00
 Onsdags middag fra kl. 17.30
 Bar i dag- og aften timerne

Restaurant Tvermoesgaard
 Rosengården 12 • 1174 Kbh. K. • Tlf: 3312 6578

TIFFANY lamper

Housewarming
 Gammel Kongevej 70 - 1850 Frederiksberg C.
 Tlf. 3332 1893

Åbningstider: 12:00-17:00 - Lørdag: 11:00-14:00

Vi har også...

Udstillingssystemer Bannere Magnetskilte til biler Folie til butiksvinduer Plakater
 Skilte Visitkort Tryk på t-shirt Prislister
 Brevpapir & kuverter Papir til kontormaskiner Flyers Menukort Julekort

Vester Kopi Nørregade 7 • 1165 København K • Tlf.: 33 14 58 33
 Mail: noe@vesterkopi.dk • www.vesterkopi.dk

Winds Frokost Restaurant

Skindergade 36
 1159 København K

Tlf. 3333 7323
 www.windsfrokostrestaurant.dk
 Smørrebød og anretning - når det er bedst!

Stræderne i KØBENHAVN

Udgivet af:

VK-Gruppen-Stræderne

Badstuestræde 15

1209 Kbh. K.

Tlf. 33 15 56 66

SE: 18197332

www.straederne.dk

kbh@straederne.dk

Ansvarshavende redaktør:

Henrik Ploug (FAF og DBA)

Redaktionelle medarbejdere:

Connie P. Christensen (Kommunikation og Sprog)

Per Stisen

Research: Lone Luna Kelstrup

Annoncer:

Per Stisen

Lay-out og opsætning:

Kirstine Ploug (DJ)

Fotografer:

Thomas Trane (DJ)

Kirstine Ploug (DJ)

Forside foto:

Henrik Ploug C.(FAF og DBA)

Rosenborg og Kongens Have med blomstertæppet

Trykkeri: Sangill Bogtrykkeri

Oplag: 6000

Indhold:

Side : 3-6 : Glyptoteket

Side 7 - 8: Klokkerne i Helligåndskirken

Side 9 : Sven Okkels tegner vores by

Side 10 -11: Kommunen forsøger at få styr på CO2'en

Side 12-13 : Snapstinget

Side 14-17 : Maleren Otto Frello fylder 85 år

Side 18-19: Verdens største dieselmotor står i København

Side 20 : En smed i læder

Side 21 : Wilders Plads

Side 22-23 : Minderige huse

Side 24 : Nørregades glas

Side 25 : En gade

Side 26 : Månedens cocktail

Side 27 : Madsiden

Abonner på STRÆDERNE og få bladet til døren.

Pris 350,- kr. for et år, 11 numre (uden for centrum + porto).

Interviewer: Connie Christensen
 Foto: Henrik Ploug (FAF og DBA)

Glyptoteket midt i byen

Direktør Flemming Friborg i den store sal som også bruges til koncerter

Ny Carlsberg Glyptotek er en perle blandt Københavns museer.

Det fantastisk smukke hus, som i sig selv er et besøg værd, rummer i dag over 11.000 kunstværker, hvoraf mange er samlet af brygger Carl Jacobsen selv. Han begyndte i slutningen af 1800-tallet at samle kunst fra det gamle Ægypten, og mange af hans indkøb er i dag næsten uvurderlige. Brygger Jacobsen fik ideen til at stifte et kunstmuseum og opkaldte det efter sit bryggeri Ny Carlsberg, med tilføjelsen "Glyptotek", som betyder skulptursamling. Museet stod færdigt i 1906 og blev forøget med en tilbygning i 1996,

tegnet af den berømte, danske arkitekt Henning Larsen.

Glyptotekets direktør siden 2002, Flemming Friborg, har været i huset siden 1988, hvor han startede som kunsthistoriestuderende, blev inspektør i 1992 og altså fra 2002 direktør. Vi har bedt Flemming Friborg fortælle lidt om Glyptoteket.

Mange har måske en opfattelse af, at museet er privat. Hvordan er økonomien egentlig skruet sammen?

"Det er ikke så let at forklare kort. Men den ultrakorte version er, at det i dag er en selvejende institution, som hører under museumsloven. Der er to kilder, som støtter vores driftsbudget, så det løber rundt, og det er Ny Carlsbergfondet og staten, som begge giver en årlig

bevilling til driften. Tidligere var det Ny Carlsbergfondet, staten og Københavns kommune. Men strukturreformen har faset Københavns kommune ud af sammenhængen. Kulturredegørelsen fra Kulturministeriet fra 2005 fastslog, at Glyptoteket er et af de få såkaldte fyrtårne for dansk kultur og dansk museums-
 væ-

Glyptoteket er middelhavslan- denes kulturmuseum i Norden

sen, altså et museum, der har både en national og international vægtning og forpligtelse. Dermed hører det direkte under ministeriet at sørge for os fra offentlig side. Vi får ikke direkte penge fra Carlsberg, men indirekte gør vi jo i den forstand, at Ny Carlsbergfondet giver

os en årlig bevilling til driften. Vi har også mulighed for at søge ekstraordinære midler hos Ny Carlsbergfondet til alt det ekstra, det man lidt flot kan kalde flødeskummet.

Der er ingen forbindelse til familien Jacobsen i dag, og der er i øvrigt ikke så mange tilbage af familien. De ekstra

midler, der kommer fra Ny Carlsbergfondet, er bl.a. gået til omfattende ombygning af huset, og jeg har haft det enestående held at være med til at bygge museet om i to omgivelser, både i 1996, da Henning Larsen tegnede til den franske samling, og i 2004, hvor Ny Carlsbergfondet og Carlsbergfondet gav os 100 mio til en større ombygning. Det er meget privilegeret at have den forbindelse."

Når vi ser bort fra støtten fra Ny Carlsbergfondet, er Glyptotekets økonomi så bygget op som de øvrige museers?

"Både – og. Vi er underlagt den samme museumslov som de øvrige museer, men vi adskiller os derved, at vi ikke hører under den statslige paraply af

Udstillinger på højeste internationale niveau

museer. Vi har ikke, som f.eks. Nationalmuseet og Statens Museum for Kunst, gratis adgang, for det er en særbevilgning, som staten har givet sine egne museer. Vi har kun gratis adgang om søndagen, og det er så til gengæld en stor besøgsdag. Vi har ca. 300.000 besøgende om året og har haft det i de sidste 15-16 år."

Har Carlsberg nogen indflydelse på, hvad der bliver købt ind?

"Nej, ikke Carlsberg som sådan. Men det er klart, at ethvert køb skal forelægges vores bestyrelse, og dermed bestyrelsesmedlem-

merne fra Ny Carlsbergfondet og Carlsbergfondet. Vi køber ikke ret meget længere, dels fordi vi fra 1978 har pålagt os selv ikke at erhverve antikke genstande til samlingen, med mindre vi er fuldstændig sikre på, hvor de kommer fra, dels fordi vi, når vi lejlighedsvis køber, er kræsne. Vi har jo allerede en samling med 11.000 værker, som ikke er enorm, men ekstremt værdifuld. Med impressionistsamlingen har vi mulighed for lejlighedsvis at gøre nogle erhvervelser, men det er oppe i et prisniveau, hvor de færreste kan være med. Vores faste indkøbsbudget er ret lille, men heldigvis har vi både fra Ny Carlsbergfondet, staten og andre danske fonde en gang imellem fået støtte til at foretage nogle indkøb. Især den franske samling og den danske guldaldersamling har i de sidste 20 år nydt rigtig godt af den støtte."

Er det de to samlinger, I fortrinsvis køber til?

"Ja, det er det. Vi har også

Flemming Friborg ved indgangen til den nye afdeling, der er tegnet af Henning Larsen

lejlighedsvis kunnet erhverve ægyptiske kunstgenstande, men kun ud fra det kriterie, at vi er sikre på, hvor det kommer fra, så det ikke kan anfægtes. Men også her er prisniveauet ekstremt højt. Vi har dog i de senere år fået nogle meget vigtige genstande fra Amarna-perioden, altså den ægyptiske periode omkring 1350 før Kristus, hvor-

fra vi har en lille, men meget eksklusiv samling, faktisk en af verdens bedste. Det er udviklingen i husets permanente samling i løbet af de seneste 100 år, der dikterer vores indkøbs- og udstillingspolitik. En hvilken som helst Monet eller Gauguin ville ikke nødvendigvis passe ind. Vi kigger nøje på, hvordan det passer ind i sammenhængen hos os, og vi er ikke kun sat i verden for at erhverve, men primært for at udbrede kendskabet til de faste samlinger, vi har."

Kan man stadig finde kunstgenstande, som er nyopdagede, eller er det hovedsagelig handel museerne imellem?

"Det er sjældent, at kunstgenstande har været på andre museer først, og egentlig handel mellem museer forekommer mig bekendt ikke. De færreste genstande kommer ud i handel, når de først er kommet ind på et museum. De fleste lande har som Danmark en lov, der sikrer, at et værk, der

Glyptoteket har en ekstremt værdifuld samling

er skrevet ind i inventarprotokollen og blevet en del af en samling, ikke kan føres ud igen. Galleri- og auktionsverdenen har af og til ting til salg. Der er da nyopdagelser indimellem, men typisk er det ting, som cirkulerer blandt private og pludselig brin-

ges til salg. Alle vi museumsfolk sidder og lur på, om den og den samling stadig er intakt, om den og den samler er interesseret i at sælge, vi er rivaler om de samme ting. Så må vi pænt vente og sørge for at være der, når det værk, vi

ønsker, kommer ud. Men nyopdaget – det kommer meget an på kunstneren og perioden osv. Der er nogle kunstnere, hvor vi ikke forventer at finde nyt. Men man kan aldrig rigtig vide, om der pludselig dukker en ukendt van Gogh op."

Du talte om risikoen ved at købe noget, der viser sig at være falsk eller stjålet. Har man en slags filterorganisation, der skal forhindre forkerte indkøb?

"Ja, dels har man i forskellige politisammenhænge prøvet at begrænse disse ting, og de egentlig "varme" ting får vi faktisk ikke tilbudt. Det skal ikke forstås sådan, at alle internationalt handlende nødvendigvis er skurke, der er masser, der er fuldstændig regulære, men især hvad angår handel med antikke ting har vi siden 1978 valgt at holde os væk, fordi det er for problematisk. Der er mange

300.000 besøgende kommer der årligt

falsknerier, og det er der også på de moderne ting, især moderne skulptur, som relativt nemmere kan eftergøres end maleri. Men som sagt ligger vores største indsats i dag ikke så meget på indsamling af værker, men i høj grad på formidlingen og præsentationen af kunstværkerne."

Hvilken af jeres samlinger trækker flest besøgende?

"Det er så heldigt, at huset her rummer en mangfoldighed af attraktionsværdier. Vi har samlinger, der spænder fra det ægyptiske, assyriske, græske, etruskiske, romerske, frem til dansk Guldalder i 1800-tallet og impressionister og postimpressionister som van Gogh og Gauguin. Dertil kommer Vinterhaven med cafeen og festsalen, hvor vi holder koncerter. Alt går op i en højere enhed, så det er egentlig en slags kulturhus, vi har. Der er altid nogle

sikre hits, såsom Ægypten. Det er formentlig den af de antikke perioder, som tiltrækker folk mest. Der er en nærmest usvækket interesse, både for mumier og begravelsesskikke og hele den ægyptiske gudeverden som sådan. Impressionismen er også blandt de sikre interesseområder. Dansk Guldalder har haft en opblomstringsperiode siden 1980'erne, hvor man med store udstillinger i udlandet promoverede dansk kunst, og vi har kunnet mærke her i huset, at interessen er større. Men Ægypten og impressionisterne er sikre vindere."

Vi så nogle skoleklasser på vejen ind i dag. Har I en skoletjeneste?

Nej, vi har ikke nogen decideret skoletjeneste, men vi har et meget stort børne- og ungdomsunderlag, ca. 50-60.000 af vore 300.000 besøgende er børn og unge, som kommer hertil for at få særomvisninger. Skoleformidlingen er et område, vi vil udvikle over de kommende år."

Har I, som f.eks. Nationalmuseet, et netmuseum, hvor man kan se genstandene i 3D og få detaljerede forklaringer med?

"Vi har det ikke p.t., men det er noget, vi overvejer. Vi vil dog nok primært koncentrere os om at formidle den oplevelse, man får ved at komme herind. Vi har

Dansk frokost når det er bedst

Mødelokaler med plads til 10-20 personer.
Selskaber modtages op til 90 kuverter

Åbningstider:
Hverdag 11:30 - 19:00 Lørdag 11:30 - 16:00

Kanal Caféen

Frederiksholms Kanal 18 - København K.
Telefon: 33 11 57 70 - www.kanalcfeen.dk

ikke planer om de store virtuelle ture rundt i museet via nettet, men vil hellere gøre noget på stedet omkring moderne teknisk formidling af især antiksamlingen. Vi har i forbindelse med renoveringen i 2006 gjort meget ud af det, vi kalder Middelhavshorizonten, et område bestående af en lang række sale, som tematisk og kronologisk fortæller udviklingen i Middelhavet fra omkring 5.000 før Kristus til Romerrigets kolaps omkring år 400.

En tredje ting, vi arbejder med i øjeblikket, er et forskningsprojekt omkring antikkens polykromi, altså at antikkens skulpturer i virkeligheden var bemalede. Det er en gammel nyhed, som har været kendt siden 1750'erne, men som har

været undertrykt ret kraftigt i europæisk kulturhistorie, blandt andet fordi det har passet os bedre, at græske og romerske skulpturer skulle være hvide og dermed renere og finere end så meget andet. De myter arbejder vi på at punktere!

Vi må, som museer generelt verden over, konstatere, at tingene har ændret sig meget hurtigt; vi har en anden type besøgende, og der kommer langt flere. De gamle oplysningsfilosofiske ideer er selvfølgelig intakte her i huset, men der sættes meget mere ind i en kontekst i dag, tingene skal trækkes tættere på vores egen tid, vi skal fortælle bredere om demokrati og kulturforskelle,

om samarbejde og udveksling mellem kulturer, også for at være et indslag i debatten om, hvad kultur egentlig er for noget, hvor den kommer fra, og hvordan kulturer – også dansk kultur – aldrig udvikler sig isoleret, men gennem påvirkninger mange steder fra.

Glyptoteket er jo middelhavsländenes kulturmuseum i Norden, der har vi en central placering, som vi vil gøre meget ud af at styrke i de kommende år. Vi vil gøre opmærksom på, at der er nogle indlysende paralleller mellem hvordan antikkens verden var bygget op og den verden, vi befinder os i i dag.”

Hvad kommer der på den lidt kortere bane?

”Vi har lige åbnet en udstilling den 12. marts med Thomas Bang, som er en pioner inden for moderne dansk skulptur. Han er netop fyldt 70 og har haft utrolig stor betydning både bag scenen som underviser og som eksempel for den nye danske generation af billedhuggere. Museet er jo også et skulpturmuseum, så det er indlysende at lave den slags. Til sommer kommer der en fotoudstilling, der handler om et dansk udgravnings- og forsknings-

projekt i Athen, Zea Harbour, som er i gang ved Athens havneby Piræus. Derefter, den 6. august, kommer en udstilling, som vi laver i samarbejde med Musée d’Orsay i Paris; den hedder ”Masken fra Carpeaux til Picasso”, og handler om masken, der kommer tilbage som selvstændig genre i det 19. århundrede efter at have været kendt og anvendt som motiv i antikkens billedkunst. Det glæder vi os altsammen meget til. Vi forsøger hele tiden at trække både det moderne og det klassiske ind i vores hus med udgangspunkt i samlingen.”

Det lille Apotek
Er stedet hvis man
ønsker, hygge, nostalgi
og god dansk mad.

frokost fra 89-
aften menu fra 98-

Store
Kannikestræde 15
Telefon 33125606
www.
det lille apotek. dk

Huset rummer fantastiske attraktionsværdier

Rådhusstræde 6
1466 København K

Tlf.: 33 91 80 08
www.city-taepper.dk

KLOKKESPILLET I CITY

Foto: henrik Ploug C.
Tekst: Connie Christensen

Klokkenisten på arbejde

Oppe i Helligaandskirkens tårn, lige under de store, svingende kirkeklokker, sidder hver dag en organist og lader de fine toner fra kirkens klokkespil lyde ud over Indre By. Vi har talt med Ørjan Horn Johansen, den ene af Helligaandskirkens to organister.

Ørjan fortæller: ”Det er et hollandsk klokkespil, vi har. Det blev installeret i 2003 og er et af de fineste instrumenter i Europa. Traditionen med at spille klokkespil kommer fra Nederlandene, altså Holland og Belgien. Klokkespillet her er meget veludført, hver enkelt klokke er virkelig velklingende, vi har faktisk organister på besøg fra Holland, som misunder os det fine anlæg. Sammenlignet med f.eks. klokkespillet på Frederiksberg Rådhus har klokkerne her i Helligaandskirken en langt renere lyd. Det er jo en slags gadeinstrument, derfor spiller vi ikke kun

kirkemusik. Vi er frit stillede til at vælge, hvad vi synes passer bedst. Vi prøver at vælge med god smag, og vi synes også, det er vigtigt at følge årstiderne. ”Nu går våren gennem Nyhavn” har vi f.eks. spillet her i foråret. Som nordmand synes jeg, det er meget spændende at dykke ned i den danske højskolesangbog. Kai Normann Andersen er jeg også glad for, ligesom det klassiske repertoire, Bach og Mozart f.eks.

Vi spiller hver dag kl. 11.45 og 10 minutter frem. Så er der musikandagt i kirken kl. 12, hvor vi skal nå ned til orglet. De svingende klokker starter med at ringe 5 minutter i 12, så vi skal helst være færdige her et minut inden, så det bliver

en smuk overgang til de svingende klokker, som i øvrigt ikke har noget at gøre med klokkespillet. Vores klokkespil består af 49 klokker, og den største vejer – så vidt jeg husker – 2,3 t, og den mindste vejer 18 kg. Det er ligesom en hel familie med store og små børn.”

Hvor mange oktavener spænder det over?

”4. Og de transponerer ikke. Når man spiller et A, så er det det samme som på et klaver, og det er ikke selvfølgelig i denne klokkeverden. Ofte er der ikke penge eller plads nok til at have de mange klokker, der skal til. Men vi havde både pladsen og økonomien, takket være Mærskfonden, til det her, og det er

Klokkerne er monteret over rummet hvor klokkenisten sidder og spiller højt oppe i tårnet

rigtigt godt, for når man spiller i C-dur, og det lyder som G-dur, kan det som musiker være lidt problematisk at forholde sig til. Så jeg synes, det er så skønt! Vi har altså 4 oktavener og det

Ørjan, den ene af de to klokkenister. Den anden er organist og klokkenist Hans Ole Thers

TEATER HUND
Tab & Vind - en forestilling om konkurrence?
FOR BØRN
5 - 12 ÅR OG VOKSNE
1. APRIL - 10. MAJ
Billet: 33 32 22 49
eller www.anemoneteatret.dk
Gæstespiller på Suhmsgade 4 Kbh K

KLOKKERNES KLANG

Klokkekeblens afstand til klokken justeres ved spillebordet hver dag for at opnå den bedste klang

dybe cis. Det dybe cis er ikke tradition, men det har vi fået med her.”

Skal man tage en speciel uddannelse for at kunne spille klokkespil?

”Ja. Kirkens Musikskole har en speciel klokkenistafdeling i Løgumkloster, Skandinavisk Klokkenistiskole, som optager

elever fra hele Skandinavien. Der har både jeg og min kollega gået. Man kan faktisk vælge at tage solistuddannelse på klokkespil, men det er meget få, der har gjort det. Mærsk-fonden har for et par år siden foræret et klokkespil til Løgumkloster, og det er også Mærsk-fonden, der har betalt klokkespillet her i Helligåndshuset. Det er meget dyre instrumenter, og de ville

The Earth Collection
Tildelt EU's blomstermærke på vores herringbone bomuldstøj

- Miljøvenligt tøj og tilbehør til ham og hende
- Økologisk børne- og babyserie.
- Produceret uden brug af unødvendig kemi.
- Bæredygtige værdier
- Kvalitet til fornuftige priser.
- Enkelte designs fra str. 40-48

The Earth Collection
Kompagnistræde 37
1208 København K
Tlf.: 33 15 36 36
www.teearthcollection.dk
Åbningstider: Mandag - fredag 11-18
Lørdag 11-16

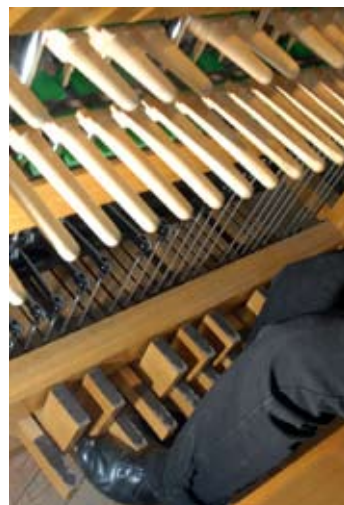

De specielle "tangenter" som klokkenisten slår på

ikke kunne bygges uden støtte fra mæcener. Vi skylder fonden stor tak.”

Hvor mange klokkespil er der i Danmark?

”Det er et meget godt spørgsmål. Det, der definerer et klokkespil, er, at det skal være af en

Der spilles også med pedaler der virker på de samme klokker

vis størrelse. Jeg vil tro, der er ca. 20 i Danmark. Klokkerne er monteret, så de står fast. Knebelen inde i hver klokke er fast monteret med en vis afstand til klokken, men justerbar, og man kan skrue op

og ned i lydstyrke ved at flytte knebelen. Vi har også nogle jalousidøre, vi kan skubbe for, hvis det larmer for meget. Vi skal justere klokkerne hver dag, inden vi går i gang, for skift i vejr og temperatur påvirker klokkerne. Selve klokkenistværelset er også nyistandsat. Det gamle rum var meget sølle, det var en betonkolos. Det her er jo så skønt!

Når dronningen er i byen, kan vi høre Livgarden trække op. De er altid meget præcise, og når jeg hører, de har passeret Købmagergade på deres vej op mod Kgs. Nytorv kl. 11.42/43, begynder jeg at spille, ikke før, for at deres musik ikke skal drukne i klokkerne.

Normalt er et klokkespil meget tungt at spille på, man skal bruge flere kilos tryk både med arme og ben for at få lyd ud af det. Ren fitness! Det specielle ved dette klokkespil er, at teknikken er så meget forbedret, at man kan spille med fingrene. I dag har jeg tænkt at spille bl.a. ”Toner fra Himlen” og ”Den gamle skærslippers forårssang”.

Frue Plads. Et åndehul for lærde mænd støbt i bronze.

Hos Dorte
Knabrostræde 6 · 1210 København K
Tlf. 3315 9777 · www.hosdorte.dk

BØF & OST 2 retter kr. 198,-
Inkl. 2 glas vin kr. 275,-
Gråbrødretorv 13 - Kbh. - Telefon 33 11 99 11

Sven Okkels fotograferet af Karsten Bundgaard

Kunstmaleren Sven Okkels tegner stemninger fra vores by med en lille kommentar.

Tegningerne er blevet til på byvandring, hvor Sven har tegnet on location.

København forsøger at få styr på CO2 udslippet

Klima København.

I København - æh - vil vi ikke nøjes med - øh - at tale om det, vi vil - æh - gøre en - øh - forskel. (Citat fra pressemødet).

Nyligt var der pressemøde ude i Ørestaden, og det endda i 80 m's højde i Hotel Crown Plaza, som viste sig bare at være en byggeplads. Tidspunktet var sat til kl. 12:00, så der blev serveret en halv kop kaffe, og emnet var "Københavns Nye Klimaplan i Verdensklasse", intet mindre.

Scenen var sat sådan, at borgmesterpanelet sad med ryggen ud mod vinduet, så man kun kunne se dem i kontur. Der var panoramaudsigt til vindmøllerne i Øresund, metroskinenettet over Amager og byens tage og grønne områder, som der stod i indbydelsen, og byggepladsen var udnævnt til et ambitiøst klimarigtigt hotelbyggeri.

Overborgmesteren indledte i vanlig stil: I København vil vi ikke nøjes med at tale om det, vi vil gøre en forskel, og vi er allerede godt på vej.

"Klima København" blev annonceret som Kommunens særdeles ambitiøse plan og visioner for, hvad der skal ske på energi- og miljøområdet. Målet er inden 2015 at reducere CO2 udslippet fra byen med 20% og gøre byen CO2 neutral i 2025. Det skal ske ved 50 konkrete initiativer.

Først kommer der 7 energiinitiativer, som indebærer, at vedvarende energi som vind og biomasse skal erstatte kul i Amagerværket. Nu er de bare den hage ved det, at Kommunen har solgt energiproduktionen til svenske Vattenfall og DONG, så man må håbe på, at de også er med på idéerne. Fyrtårnsprojektet på energiområdet hedder "Grøn Strøm til Grønne Københavnerne", og alle de grønne københavnere kan så deltage aktivt og investere deres gysser i vindmøllerne.

På transportområdet er der hele 15 transportinitiativer. Flere skal køre på cykel, den kollektive trafik skal blive endnu bedre, (som om den var god nu!), busserne skal udlede 25% mindre CO2, så er der noget med trængselsafgifter,

trafikomlægninger, parkeringsbegrænsninger, el- og brintbiler, hvor Kommunen tilbyder gratis optanknings- og ladestationer og gratis parkering og mere endnu. Fyrtårnsprojektet hedder "Bilerne skal køre på vindmøllekraft".

Bygningsområdet er også med under devisen "Bygninger med god energi", og her bliver der 10 bygningsinitiativer. Fyrtårnsprojektet her går ud på en klimarenovering af Kommunens bygninger. I den forbindelse lover Kommunen, at energibesparelserne medfører bedre indeklima og de fysiske rammer. Kommunens bygninger udgør bare 5% af Københavns totale bygningsmasse!

Så er der spørgsmålet om københavnernes og klimaet. Her skal der tages 9 københavnerinitiativer. De fleste handler om information og undervisning, og fyrtårnet går ud på at uddanne en ny klimageneration. Oplysning og uddannelse er nødvendige ting, og man må håbe på, at fremtidens borgere herved bliver mere bevidste om forholdene, det er jo immervæk dem, der drukner, når vandet stiger.

Der skal tænkes klima ind i byudviklingen, og det udmøntes i 4 byudviklingsinitiativer. Det er noget med, at alle fremti-

Borgmesterpanelet med byen i baggrunden, der skulle en kraftig flash til for at oplyse dem imod det stærke lys fra vinduerne, men så kunne man også se deres ansigtsudtryk

dens kommuneplaner sætter særlig fokus på klimaet, at klimahensyn prioriteres i byudviklingsprojekter, at alle nye byområder skal være lavenergiområder, og Kommunen udvikler flere metoder til at aflede store mængder regnvand, at der bliver flere grønne områder, lommeparker, grønne tage og grønne facader, som forsinker afstrømningen af vand, sikring mod oversvømmelse, og at Kommunen udarbejder en samlet klimatilpasningsstrategi. Fyrtårnet her er, at der skal anlægges lommeparker rundt omkring i hele København,

Endelig er der tilpasningen til fremtidens vejr, som forventes at blive ekstremt. Der er bare 5 tilpasningsinitiativer, og de går på, at Kommunen udvikler flere metoder til at aflede store mængder regnvand, at der bliver flere grønne områder, lommeparker, grønne tage og grønne facader, som forsinker afstrømningen af vand, sikring mod oversvømmelse, og at Kommunen udarbejder en samlet klimatilpasningsstrategi. Fyrtårnet her er, at der skal anlægges lommeparker rundt omkring i hele København,

og det lyder da som en rigtig god idé; men den nedbringer nok ikke Københavns udslip af CO2.

Man kan så efter alle disse initiativer og fyrtårne spekulere over, om det hele bare drejer sig om at "brande" København som en "Miljømetropol" i forbindelse med efterårets klimakonference. Kommunen vil profilere sig ved at indkalde til et Storbyernes Borgmestertopmøde og et Børnenes Klimatopmøde.

Alt i alt et prisværdigt initiativ fra Københavns Kommune, eller er der bare tale om en stribe fine ord. Man kan håbe på, at det går bedre end planen om de 5000 boliger til 5000 kr. i løbet af 5 år.

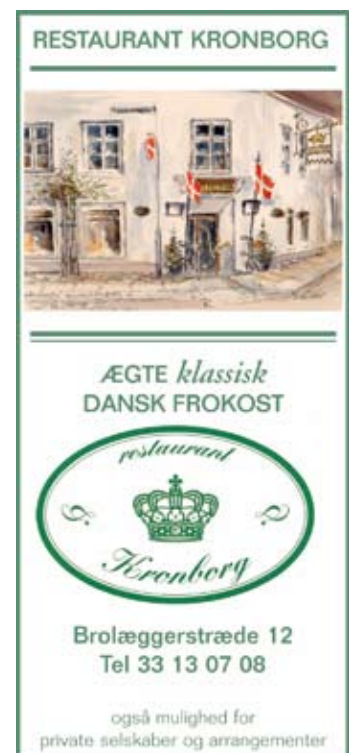

40 års jubilæums salg
start torsdag den 30. april kl. 10.00
- forretningen vil bugne af gode tilbud

F.eks.. 40 kr. restemarked førpris op til 399.-
Gammel dags hyacint glas stk. 40.-
Rosendahl 6 portionsskåle før 169,75 nu 129,75
Rosendahl 6 vandglas før 169,75 nu 129,75
Keramik tepotter 2,5 l grå/blå før 159.- nu 99.-
Keramik fyrfad før 85.- nu 40.-
Glasvaser firkantet før 99.- nu 40.-
Mega mussel malet i sort
f.eks. 27 cm middagstall før 599.- nu 469.-
33 cl. termokrus før 699.- nu 528.-

se alle vores jubilæums tilbud på vores
hjemmeside www.norregades-glashandel.dk

Nørregade 30 · 1165 København K · Tlf 33112922

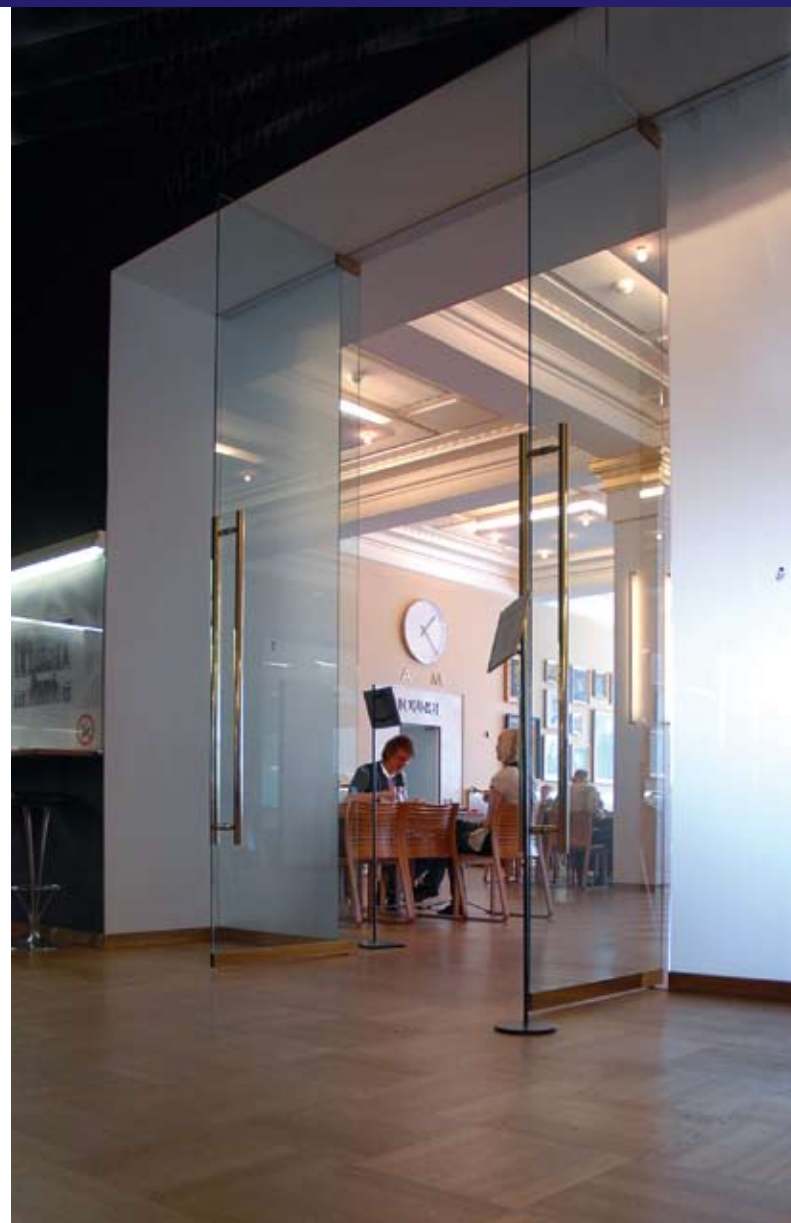

På besøg i Snapstinget

Der foregår mange ting inde bag Christiansborgs tykke mure. Der sad Landstinget indtil 1953, Folketinget er der stadig, for love må der til, og så er der Snapstinget, Christiansborgs restaurant plus alt det andet. Politikerne havde allerede fra begyndelsen, og det er omkring 1850, brug for et spise- og opholdssted, og dét dengang mere end i dag, hvor det er muligt at pendle selv til Jylland, så før i tiden udspillede der sig megen munterhed i Snapstinget også i de sene timer, og man kan da spekulere over, hvor mange rævekager, der blev bagt.

Da politikerne flyttede ind i det nye Christiansborg i 1918, var der masser af problemer med huset. Dårlig luft, dårlig akustik og mange andre ting. De eneste lokaler, der fungerede perfekt, var Snapstinget, så det fortæller måske en historie om, hvad der er vigtigt i denne verden. Politikerne kommer der stadig; men i mindre udstrækning end i gammel tid. Undtagelsen er, når de politiske bølger går højt, så er der stuvende fuldt og det både af politikere og journalister og andet godtfolk med tilknytning til Rigsdagen. Sikkert er der samlet mangan et godt rygte op i lokalerne.

Før i tiden kunne man bare gå ind på

Det flotte indgangsparti til "Snapstinget". Det er et dejligt lyst lokale, som må byde på positive tanker

FERIE I SYDFRANKRIG –

KOM TÆT PÅ DA VINCI MYSTERIET
Kultur, vandreture, badeferie, vælg selv din yndlingsferie med base i et fuldt moderniseret hus i Pyrenæerne, netop i området, hvor Da Vinci - mysteriet udspringer.

I en smukt beliggende landsby med udsigt til Canigou – det højeste bjerg i Pyrenæerne – udlejes vores hus med sengeplads til 7-8 personer. ½ times kørsel til Middelhavet, 20 min. til badesø.

1 uge: 2.500,-
2 uger: 4.500,-
Henv. 26 15 38 20

Kenneth's Cykler

- Værksted
- Nye cykler
- Alt inden for tilbehør
- Udlejning af cykler

Gothersgade 157 • Tlf. 3333 8458
Åbent: Man-fre. 8.00-17.30 • Lørdag 10.00-13.00

ALIDA Marstrand

Håndlavede chokolader

Bredgade 14 - 1260 København K.
Tlf. 33 15 13 63
www.alida-marstrand.dk

Christiansborg som besøgende, i dag skal man igennem de samme procedurer som dem vi kender fra lufthavnen, ak ja! disse terrortider.

Snapstinget er stadig en restaurant med offentlig adgang. Man kan bestille bord; men den slags gæster sidder i et lokale for sig, for selv politikere må

have et fristed, og det er så i Snapstingets store lokale i gavlen ud mod ridebanen. I øvrigt er lokalet for gemene gæster et stort og for Christiansborg smukt lokale, udsmykket med nogle af Johannes Larsens flotte naturmalerier.

Man skal i øvrigt lægge mærke til alle karikaturtegningerne,

GALERIE HELTH

etbl. 1989

Asger Jorn
Henry Heerup
Lise Blaaberg
Christian Tangø
Alice Hansen
Kamilla Lynggaard
Jens Galschiøt
Tina Sonnichsen
m.fl.

Sofiegade 4
DK-1418 København K
Tlf. 32 96 95 15
arne@galeriehelth.dk
www.galeriehelth.dk

når man går ind til Snapstinget. Det begyndte med, at en folketingsbetjent samlede på disse tegninger. Han skænkede dem siden til Folketinget, som fandt det passende at hængte dem op netop her.

Man spiser godt derinde, og det er selvfølgelig muligt at få en snaps til silden, så bare for at fornemme stemningen skal man unde sig selv en frokost i Snapstinget.

Bon appétit, som de siger på fransk.

Flemming Lehrmann

PALA

NY ADELGADE 5, 33 12 54 71
www.palabar.dk

- let frokost alle hverdage fra 11-17

Restaurant M

THE BAR & RESTAURANT - M

Store Kongensgade 56
Tlf. 33 15 85 77
www.restaurant-m.dk

Man-lør 11:30-16:00
Åbningstiderne udvides gerne til private selskaber.
Vi leverer også ud af huset.

OTTO FRELLO MALER MED EN FANTASTISK FANTASI

Her i foråret fylder maleren Otto Frello 85 år. I den anledning har Varde Museum, som har en permanent udstilling af Frellos værker, besluttet at vise den hidtil største præsentation af Frellos livsværk.

Stræderne har været forbi Frello i Brolæggerstræde for at høre nærmere.

Du skal have en stor udstilling snart. Hvordan bygges den op?

"Den Lille Havfrue"

"Ja, det er et meget relevant spørgsmål. Hvordan gør man sådan noget? Jo, man samler de eksisterende billeder sammen. Så kan man sige: de eksisterende billeder – manden bliver jo 85 den 6. april og har hele sit liv

Otto Frello viser her et af sine malerier frem og fortæller om den teknik han bruger

arbejdet med billeder. Han må altså have i tusindvis af billeder, for enhver kunstmaler, der har bestilt noget, ville have en 3-4000 malerier i hvert fald, det ville være meget naturligt. Jeg har 80! Så har jeg håndbogstegningerne som var det, jeg levede af, og som også er den håndværksmæssige baggrund for mine billeder. Det, at jeg fik disse store, krævende tegneopgaver, hvor alt skal tegnes fuldstændig præcist - både dyr, planter, mennesker og arkitektur - betød i sin tid for et halvt hundrede år siden, at jeg kunne tegne og male, hvad jeg ville uden særligt besvær. Det var altid perspektivisk korrekt, fordi jeg havde fået undervisning og også selv undervist i perspektivkonstruktion. Det betød også, at jeg var fri til at fantasere. Hvis jeg fik en idé til at male et maleri sådan og sådan, kunne jeg egentlig uden videre gøre

det. Det tager sin tid, hvis det skal være fint og perfekt, men jeg havde opnået en meget stor hurtighed, og derfor kunne jeg lave alle disse detaljer, som mange finder komplicerede at udføre. Men det er min profession at kunne det."

Hvornår begyndte Varde Museum at erhverve dine billeder?

"Det var i 1980'erne. Direktøren for Varde Museum, Ole Faber, kom hertil, fordi jeg havde arvet et maleri af en vestjysk landskabsmaler, Lyngbo, og da Varde Museum havde en stor samling af hans billeder, var de måske interesserede i at erhverve det billede, jeg havde. Ole Faber kom og så på det, og da han skulle gå, fik han øje på et maleri på væggen. Det forestillede et øsende regnvejr. Så siger Faber: "Hvad er det, der

står jo dit navn på?" "Ja, siger jeg, jeg laver sådan noget i min fritid". Det vidste han slet ikke, for vi skulle bare snakke om det maleri, jeg havde arvet. Men så kiggede han ind i stueetagen, og der hang københavnerbilledet og flere andre. Ole Faber syntes, det var sjovt, at der var en fra

egnen, en bonde-dreng, der var flyttet til København og malede sådan nogle billeder. Det blev til den første udstilling i Varde i 1989. Efterhånden købte museet flere malerier, og det blev til en permanent udstilling. Jeg har også ved flere lejligheder foræret dem billeder.

Tilbage til Helligåndshuset:

der bliver alt samlet sammen. Ole Faber har kørt rundt i landet for at indsamle alt. Der kommer altså ca. 80 billeder, tegningerne fra håndbøgerne og nogle andre effekter, det bliver alt i alt en meget stor udstilling."

"Cylinderrummet"

OTTO FRELLO BRINGER OS IND I EN FANTASIVERDEN

Du har også undervist?

”Ja, på ”Akademiet for fri og merkantil kunst”, som lå i Vester Voldgade 2 indtil 1974. Der kom jeg som elev i

1948. Jeg rejste fra Vestjylland, hvor jeg var malersvend, for at komme til København og arbejde med teg-

”Det store slagsmål”. Mange slås i et mystisk landskab mens andre nyder livet på deres egen vis i græsset

”Vejen”, den snor sig i det fjerne med synlige og næsten usynlige vandrere

ning og maling og gå på skole. Det kunne man ikke i landsbyen derhjemme. På den skole gik jeg til forskellige tegnekurser – farve, perspektiv, konstruktion, alle aspekterne i det at lave billeder med sine hænder. Efter det første år skulle jeg hjem til Vestjylland og holde sommerferie hos mine gamle forældre. Inden jeg tog afsted, sagde forstanderen til mig: ”Når De nu kommer tilbage til september, skal De undervise!” ”Næ”, sagde jeg, ”jeg skal da ikke undervise, jeg skal have flere kurser”. ”Ja”, sagde han, ”men De skal under-

viser begynder, og så skal De blive ved med at studere videre”. Det passede mig ikke, jeg havde ikke lyst til det. Men på den anden side var det dog et alternativ til at være malersvend hos en malermester. Så jeg tjente til mine studier på den måde.”

Hvor længe gik du så på den skole?

”I 17 år! Jo, for jeg underviste som sagt, og da forstanderen gerne ville trække sig tilbage, købte jeg skolen sammen med en anden lærer. Efter nogle år

solgte jeg skolen til min kompagnon, for nu var jeg begyndt at tegne. Jeg gik hen til Politikens Forlag – Bo Bramsen – med nogle tegninger og spurgte, om de havde brug for en tegner. Jo, det havde de. Jeg skulle tegne stueplantebogen færdig, for den tegner, der var begyndt på det, var meget dygtig, men også meget langsom, og nu skulle bogen altså være færdig. Så tegnede jeg bogen færdig, og så kom den næste, den næste, og den næste bog, 6 bøger i alt, med alt fra ædelstene, over luftskibe til møbler og korintiske søjler. Der skulle laves i hundredevis af tegninger, og der var deadline. Nu var jeg i træning, så jeg tegnede i rasende fart. Det skulle være færdigt, og det skulle være fuldstændig perfekt. De fleste af disse tegninger bliver vist på

”Kongens Nytorv”, her fornemmer man tydeligt Nyhavn og Charlottenborg

udstillingen. Hvis publikum er så høflig at blive imponeret over noget af det, jeg har lavet, bedes man lægge mærke til disse tegninger, for sådan noget vil aldrig blive lavet mere. De, som ville kunne træne sig op til det, kan ikke finde undervisningssteder, de kan ikke lære det. Det gamle europæiske illusionsmaleri med lys og skygge, perspektiv osv. undervises der ikke i. Det forsvandt i 70'erne.

Men der kommer altså en stor samling af tegningerne og så kommer de fabulerende malerier, som jo er ren fantasi. Det er de idiotiske ideer, jeg får, der adskiller mig fra andre malere. De andre skildrer den verden, de lever i, portrætterer de mennesker, der omgiver dem, de kommer ikke i tanke om at digte et nyt menneske, eller at bygge Nyhavn op i kongeligt porcelæn, det er jo så pjattet som noget kan være.”

Har du haft den fantasi fra du var barn?

”Ja, vistnok. Jeg har nogle af mine børnetegninger endnu. Når jeg sammenligner mine børnetegninger med andre

børns, så ligner de hinanden. Det, som er karakteristisk for mine, er, at der foregår en frygtelig masse i dem. Ikke særlig vidunderligt tegnet, men meget tæt af meddelelser og ideer.”

Butik afstås

Velbeliggende butik i et af Københavns smørhuller!

Butikken er på 200² med stor facade - kan opdeles.

Henvendelse til: info@city-taepper.dk ikke mad/drikke ell. kiosk

Verdens største dieselmotor

Spændende museum på H.C. Ørsted Værket

DieselHouse bygningen blev opført på H.C. Ørsted Værket i 1932 for at huse en totakt dobbeltvirkende dieselmotor leveret af B & W. Motoren blev tilkoblet en 15.000 kW generator, som skulle levere strøm til København.

Motoren var i mere end 30 år verdens største dieselmotor. Fra 1970'erne, hvor den ikke længere var i daglig brug som leverandør af strøm til byen, og indtil 2004 var den stand-by enhed ved strømudfald på værket. I dag er den ikke længere tilkoblet værket, men er stadig køreklar. Omkring den store motor er der nu etableret et museum, DieselHouse, hvortil MAN Diesel betaler selve museumsdriften og det indvendige, og DONG betaler det udvendige. Københavns Bymuseum har hjulpet med indretningen af museet, så det fremstår interessant og brugervenligt. Den

Dieselmotoren er høj som et 3-etages hus og for enden ses strømgeneratoren gamle motor startes op 1-2 gange om måneden, så publikum kan opleve den på arbejde.

Strædernes udsendte har talt med Ernst Lasson, daglig leder af DieselHouse.

Ernst fortæller: "Den 8-cylindrede motor er fra 1932. Den blev brugt i tidernes morgen af H.C. Ørsted Værket og leverede strøm til København hovedsagelig ved spidsbelast-

Hvad er din baggrund for at være her?

"Det er lidt sjovt, for jeg er den eneste her, der hverken er ingeniør eller maskinmester. Jeg har været IT-chef på B & W i ca. 31 år. Så fik jeg tilbudt at komme her over og drive DieselHouse. Hvorfor man valgte mig, har jeg svært ved at forklare, men jeg tror, det måske var, fordi jeg som IT-mand havde en anden tankegang end ingeniørerne. Jeg

kunne måske udbrede det mere til et bredere publikum."

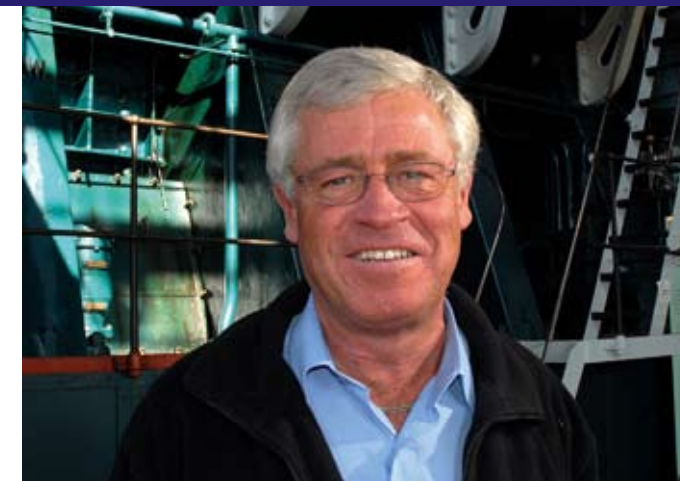
Hvad er det, museet viser frem?

"Det er dels den store dieselmotor, dels industrikulturens

udvikling. Her vises B & W's historie fra virksomhedens start i 1843 som smedevirksomhed, og herfra trækker vi paralleller op til nutiden med temaet "innovation", altså den nyeste udvikling. Ideen med museet er at bevare dansk industrikultur og at vække interesse for den maritime verden hos de unge mennesker. Vi har meget store problemer med at skaffe kvalificerede medarbejdere, hovedsagelig maskinmestre."

Hvor kommer de besøgende primært fra, og hvor mange kommer der?

"Vi har ca. 17-18.000 besøgende om året, og det er vi da lidt stolte over. Vi forventer faktisk at kunne sætte niveauet op i år, og min målsætning er, at vi skal

Ernst Lasson,
leder
af museet

op omkring 25.000 besøgende om året. De kommer fra hele Skandinavien. F.eks. søndag den 5. april, hvor vi starter motoren, da kommer et selskab fra Holland. De kører 1.600 km for at se motoren køre! Vi starter motoren den første og tredje søndag i måneden, og vi har navnlig utroligt mange svenskere, der kommer til starten, også fra højt oppe i Sverige. De tager simpelthen hjemmefra kl. 2 om natten for at være fremme her kl. 11 til motorstart, så ser de motoren køre, og så kører de hjem igen!"

Kommer der nogen fra erhvervsskolerne?

"Ja, det gør der. Vi håber faktisk på, at vi kan få oparbejdet et samarbejde med de tekniske skoler og Maskinmestrenes Forening. Inden udløbet af april

måned skal vi have 450 maskinmesterstuderende fra igennem her. De kommer fra hele landet og tilbringer en dag her. Det er MAN-koncernen, der afholder alle udgifterne herude, mens Maskinmesterforeningen afholder transportudgifterne. Det gør vi for at tiltrække de unge mennesker, som vi mangler. Vi håber, vi kan blive ved med at bevare den danske industrikultur og interessen for den."

Maskinmester Per Parkhøj

KØBENHAVNS FARVEHANDEL
Etableret 1909
Specialforretning
· Linolier
· Linoliemaling
· Limfarver
Se yderlig information:
www.kobenhavnsfarvehandel.dk
Badstuestræde 9
1209 Kbh. K
Tlf: 33 11 16 81

1888
Frokostrestaurant Husmann's Vinstue, der blev grundlagt i 1888, er en af de få kælderrestauranter, der er tilbage i København. Indretningen er stort set uændret i de 120 år, der er gået. Kvinder blev forbudt adgang fra 1912 til 1981. Frokostrestaurant Husmann's Vinstue er i dag en traditionel dansk frokostrestaurant af højeste kvalitet med hjemmelavet specialiteter af friske råvarer efter typiske gamle opskrifter.
Husmann's Vinstue
Larsbjørnsstræde 2, 1454 København K
Telefon 3311 5886
www.husmannsvinstue.dk

København Caféen er en hyggelig, søgte dansk restaurant beliggende i en af Københavns små charmerende stræder. Det gode traditionelle dansk smørrebrød dominerer menukortet til frokost, og om aftenen serveres dejligt dansk middage. af specialiteterne hver mandag og tirsdag er bl.a. stegt flæsk med persillesovs. For øvrigt kan man være heldig at opleve julemanden »live« i løbet af året.
København Caféen
Badstuestræde 10, 1209 København K
Telefon 3332 8081
www.kobenhavnercafeen.dk

VITTORIANO DELGADO
April måneds tilbud til Strædernes læsere, tryk af en originaltegning fra Delgados hånd, underskrevet og certificeret af kunstneren selv. Hvert tryk monteres i passepartout og nummereres fra 1-50. Størrelsen er cirka 40 x 30 cm.
Der er også mulighed for at se tegninger, malerier, skulpturer hos:
Zangenbergs Teater, Pilestræde 59, 1112 København K
eller se mere om kunstneren og hans værker på: www.delgadoatelier.com.

Pris pr. tryk er kr. 350,- inkl. moms og forsendelse.
Bestillingen kan afgives til: contact@delgadoatelier.com,
og betaling foretages til: Danske Bank, kontonr. 3000 4310 315 354, mærk. »print«.
Der er også mulighed for at afhente trykket på Strædernes redaktion i Badstuestræde 15.

LÆDERSMEDEN DEN KREATIVE SMED

Fra midten af 1960'erne og nogle år fremover var der en række langhårede, unge mennesker, som vakte forargelse rundt om i den vestlige verden. Disse kaldtes hippier eller blomsterbørn.

Et kendetegn for hippierne var, at de afviste samfundets materielle grådighed, 8 til 16 job og jagten på profit. De var ikke-voldelige og antimilitaristiske og havde sloganet "Make love, not war".

En af disse var Jørgen. Efter endt skoletid flyttede han sammen med 3 klassekammerater i kollektiv syd for Odder, hvor de blev modtaget med lidt blandede følelser af de lokale, men også med en vis nysgerrighed over for alt det fremmede.

Meget hurtigt kom de fire gutter i gang med at producere lædervarer; alt hvad de tjente gik ind i kollektivet og blev geninvesteret i ny og forbedret produktion. Deres første salg af lædervarer var en gros, men meget hurtigt kom ønsket om at få egen forretning, hvilket

de fandt i den gamle bydel i Århus, hvor de solgte deres egen produktion af træsko, bæltter og tasker. Mønstrene i læderet blev enten skåret i hånden eller præget med eget udviklet værktøj. Senere kom der også import af læderstøvler.

Kollektivet holdt i to år, herefter flyttede Jørgen til København og startede sin første forretning i Rådhusstræde, men han bevarede stadigvæk kontakten og samarbejdet til vennerne i det jyske. Produkterne var de samme, men nye ting kom til, fx sandaler, som hurtigt fik navnet "hippie- eller romersandaler".

Efter nogle år åbnede Jørgen en ny forretning i Vestergade, hippie-tiden var ovre, men Jørgen fastholdt principperne fra tiden med lædervarer i høj kvalitet. Forretningen blev indrettet med stor hjemlig hygge, som stadig er kendetegnende for forretningen. Dog har Jørgen måttet afstå fra at fremstille lædervarerne i hånden, det er for dyrt i vore dage. De produceres derfor

De mange skønne lædersager ser spændende ud i forretningen
andetsteds, men efter Jørgens design.
Der er nu ved at finde et generationsskifte sted. Jørgens søn Jonas er kommet ind i forretningen, hvilket betyder at vi i mange år frem har en helt speciel forretning som Lædersmeden.

Otto Frello

85 år

Retrospektiv udstilling med
malerier og tegninger

København: 18.4. - 1.6. 2009
Helligåndshuset alle dage: 11 - 17
på Strøget ved Amagertorv, København K
Varde: 13.6. - 27.9. 2009
Varde Museum alle dage: 10 - 16
Kirkepladsen 1, Varde

En væsentlig del af OTTO FRELLO's
særegne billeder kan normalt ses i
Museet for Varde By og Omegn

Lundevej 4, 6800 Varde - Tlf.: 75 22 08 44 - www.vaedemuseum.dk

TOLDBOD BODEGA
WWW.TOLDBOD-BODEGA.DK
Esplanaden 4 - 1263 København K
Tlf. 33 12 93 31

En plads på Chr. havn

Foto: Henrik Ploug (FAF og DBA)
Tekst: Connie Christensen

Wilders Plads

På Nordvestamager anlagde Christian IV i 1618 bydelen Christianshavn efter hollandsk mønster, gennemskåret af kanaler. Skibsfarten med tilhørende handelsliv var på sit højeste, og kvarteret bærer stadig præg af tidligere borgerlig velstand med markante huse. En af kvarterets driftige forretningsmænd var Carl Wilder, som drev forretning på den nordlige del af Christianshavn, på en ø for enden af hvad der blev kendt som Wilders Bro. Her drev Carl Wilder og sønnen Lars Wilder skibsværft fra 1762 og

opnåede altså, at pladsen blev opkaldt efter dem. Værftet var påbegyndt af en anden driftig forretningsmand i København, Andreas Bjørn, som også fik en gade opkaldt efter sig.

Lars Wilder døde i 1810 uden at efterlade sig arvinger. Til gengæld efterlod han 5.000 Rigsdaler til velgørende formål, og mange mindre bemidlede hospitalspatienter kunne i mange år takke Lars Wilder for hans velgørende bidrag til driften af Almindeligt Hospital.

Nu om stunder har mange lystsejlere fra Christianshavn og andre steder fra byen en dejlig base langs kajen til Wilders Plads

Færge Cafeen
anno 1850
v/Hanne Sass Nielsen
Christianshavns bedste spisested
Strandgade 50
1401 København K
Tlf. 32 54 46 24

FINGERBØLLET
WILDERSGADE 39 - Tlf.: 32 54 67 17
CHRISTIANSHAVN

Husenes skilte fortæller historie

Minderige huse. På opdagelse i København

"Minderige Huse" hed et opslagsværk, som Kraks Forlag udgav i 1923, hvor man kunne fordybe sig i en københavneres Who's Who fra tiden før det forrige århundredeskifte. De kendte, næsten uden undtagelse af hankøn, havde boet spredt over hele den indre by, men alligevel gerne i visse foretrukne kvarterer, gader og ejendomme. Det minderigste hus var selvfølgelig Charlottenborg med 25 malere og billedhuggere gennem tiderne, fra Jardin til Thorvaldsen. Og dog:

Prinsens Palæ, det nuværende Nationalmuseets ældste bygning, kan prale med lige så mange kendte. Selvom mange navne er gået i glemmebogen, så er Struensee, Carsten Niebuhr, Ove Høgh Guldberg, Peter Meyn, C. F. Hansen, Constantin Hansen, Nationalmuseets grundlægger arkæolog Chr. Jürgensen Thomsen og Wilhelm Marstrand stadig stjerner i Danmarks historiske kanon. I Bredgade 30, nabo til Odd Fellow Palæet, boede både sangdidaktikeren Abraham Peter Schulz, komponisten Niels W. Gade, maleren Jerichau og konseilspræsident Bluhme, der var ansvarshavende i det ulykkelige år 1864. Et andet eksempel er den fornemme adresse Sankt Annæ Plads 10 med efter hinanden Peter Andreas Heiberg, kongelig konfessionarius Bastholm, i sin tid Danmarks mest populære prædikant, den allesteds nærværende arkitekt professor Rawert, syngemester Siboni og hofguldsmed Dalhoff. Vi bemærker også, hvor tit folk flyttede dengang. Mængden af borgernes indbo i 1700- og

1800-tallet var jo begrænset. Rekordindehaveren er digteren Christian Winther, der flyttede 18 gange, fra Bredgade 38 og så fremdeles for at ende i Løngangsstræde 23. Grundtvig flyttede sin bopæl 16 gange, admiral Dahlerup lige så mange gange, Orla Lehmann 12 gange, men rejselystne H. C. Andersen kun 10 gange! På den anden side har vi også ganske stabile lejere eller ejere. Således ved vi, at J.P.E. Hartmann boede det meste af sit lange liv i Kvæsthusgade 3, hvor han allerede kom som helt ung. 40 år blev det til. Og kongens kirurg, den afholdte professor Henrich Callisen, der også havde et sommerhus på landet i Hellerup, boede fra 1776 til sin død i 1824 i Amaliegade 9, tæt på sine fornemme patienter i Frederiksstaden. Denne ejendom er kendt for at mangle et hus mod gaden og som hjemsted for familien Collin, H. C. Andersens skytshelgener. Epitaf eller epitafium er det

græske ord for gravindskrift (epi – på og taphos – grav). Oprindelig altså beregnet til sarkofager og andre gravsteder har denne type indskrift i den europæiske kirkelige tradition udviklet sig til mindetavler, der også kan være anbragt på andre steder end på bestemte familiers eller enkeltpersoners grave. Først for at markere en kendt persons føde- eller dødssted og senere hans bopæl. De korte og lapidariske inskriptioner, gerne indhugget eller skrevet med antikva på henholdsvis bronze og sandsten, røber deres rødder i den klassiske oldtid. De må ikke forveksles med københavnernes husejeres monogrammer i slutstenen over porten eller hoveddøren. Disse bogstaver og årstal skulle blot fortælle medborgere i en tid uden gadenumre, hvem der stod i tingbogen, og når de var belagt med bladguld, at husejeren havde sit på det tørre.

Alt i alt findes der lidt over 40 mindeplader rundt omkring i middelalderbyen og Nyhavn. De er blevet sat op i tiden mellem 1870 og 2000. Det var enten familien, venner, kommunen, kulturhistoriske selskaber eller andre interessegrupper, der sørgede for

finansieringen, produktionen og opsætningen af disse tavler. I de fleste gader er der ingen, mens Nyhavn, Købmagergade og St. Kannikestræde har hver tre af dem. De ældste er skrevet med "krøllede" bogstaver, de nyeste med moderne typer. Nogle f.eks. for Kierkegaard på Nytorv 29 og H.C. Ørsted i Nørregade 21 består af typer, der er direkte monteret på muren. Hvem er de mænd, tavlerne skal minde os om? Jo, alle er mænd undtagen fru Constanze von Nissen, som Dansk-Østrigsk Selskab for ikke mange år siden fik sat op på Lavendelstræde 1. De fleste er stadig de kendte fra dansk åndsliv, Holberg med tre, Kierkegaard og de to H.C.'er Ørsted og Andersen med hver to, alle andre med én plade. Dog er kong Christian IV foreviget fire steder. Nogle plader sidder højt oppe på

facaden som Johan Herman Wessels i funkisstil på Gråbrødretorvet, fordi de skal markere selve boligen bag pladen. Andre sidder i øjenhøjde og kan læses uden kikkert. Et par stykker har også fået tilføjet mandens kontrafej, således Grønlandsapostlen Hans Egede og bohemeapostlen Svend Aage Tauscher på Nikolaj Kirkes kor. For nogle mænds vedkommende

kræver det lidt ekstra historisk ballast for at vi kan verificere navnets betydning. Det gælder sikkert for rede-

ren og vinhandleren Wigant Michelbecker i Ny Vestergade 2 og fysiologen August Krogh i samme gades nr. 11. Måske også for arkitekten Theophilus von Hansen i Laksegade 26. Og det gælder med garanti også for den islandske nationalpoet Jónas Hallgrímsson i Sankt Peders Stræde 22 og vintapperen Hans Blasen i Pæretstræt på Nybrogade 4. Og selv eksperter

Niels W. Gade. Tre andre plader er tavse om fattigdom, sygdom og elendighed. Det er sprogforskeren Rasmus Rasks mindeplade på ejendommen Badstuestræde 17 og Friedrich Kuhlaus på Nyhavn 23. Den tredje plade, på Skindergade 20, er af husets ejer blevet nedtaget for tre år siden: den markerede diskret Johannes Ewalds tragiske og tidlige død.

De fire huller oppe i muren kan stadig ses. Et navn og et datum kan jo af naturlige årsager ikke være mere end et minde og ikke en hel biografi.

vil have svært ved at fortælle mere udførligt om dansk-franske Adolphe Monod i Aabenrå 32. Han var reformert præst og prædikede i flere europæiske byer. Nogle kendte har aldrig fået en mindeplade efter sig, for eksempel Herman Bang og

TIVOLI HALLEN
v/ Helle Vogt

FROKOSTRESTAURANT
m/ klipfisk og smørrebrød
som speciale

Vester Voldgade 91
1552 København V.
Tlf. 33 11 01 60
Fax 33 32 41 60
www.tivolihallen.dk

FROKOSTSILD
SILDEBORD - 10 FORSKELLIGE SLAGS KR. 119,-

NYHAVNS FÆRGEKRO
Nyhavn 5, København
Telefon 33 15 15 88

Nørregades Glashandel

Nørregades Glashandel fejrer jubilæum, 40 år med den samme familie bag disken.

Forretningen grundlagdes allerede i 1932 af familien Schader og fik lokaler i Krystalgade. Her lå forretningen frem til 1940, hvor den flyttede til den nuværende adresse Nørregade 30.

I 1969 overtog ægteparret Kaj og Irene Nelander Nørregades Glashandel og videreførte den med glas og porcelæn. Kaj Nelander kom fra en stilling som afdelingschef i Illums Bolighus for glas og porcelæn, han var uddannet isenkræmmer. Irene var uddannet i en guld- og sølvforretning.

Glasforretningen har i dag mange store og små ting i glas, der er også et sortiment af porcelæn

**PORTRÆT
BRYLLUP
P.R.
REKLAME**

Web-produktion
Stillfoto til
film og TV

Medlem af
Danske Billedautorer

**PLOUG
FOTOGRAFI**

Tlf.: 33 15 56 66
Badstuestræde 15 - DK- 1209 K
www.ploug-fotografi.dk

Tekst: Per Stisen

Nørregade efter krigen hvor der er en lang kø af folk der skulle købe sukker. Man ser glasforretningen bag køen med facaden der er den samme som i dag

Efter Kajs død i 2006 føres forretningen videre af hustruen Irene og datteren Bettina Mathiasen, som står for den daglige drift. Bettina er uddannet isenkræmmer fra Magasin. Efterfølgende er svigersønnen Kjeld Mathiasen kommet ind i forretningen.

Tidligere var varesortimentet mere baseret på glas- og porcelænsservicer, krystal og køkkenudstyr; op til midten af 1980'erne var forretningen lagerførende i cirka 50 vinservicer blandt andet fra Holmegaard, Lyngby og flere tyske glasværker.

Efter Daells lukning er sortimentet mere blevet baseret på gaveartikler til fornuftige priser. Ligeledes har Nørregades Glashandel Københavns største udvalg af nipsenåle.

Siden 1972 føres engelske stel, bl.a. månedskopper fra Royal Albert, og i de senere år er der taget flere andre varegrupper op,

f.eks. original Toscana-fajance og de skønne katte fra Rosina Wachtmeister.

For et par år siden kom et stort udvalg af dukkehusudstyr til, noget der i dag også er en hobby for mange voksne.

I forbindelse med, at familien fejrer deres 40 års jubilæum den 30. april, vil forretningen bugne af gode tilbud, hvor der kan være mange penge at spare.

**La Fontaine
Jazz**

Open 8pm - 5am

Kompagnistræde 11, Kbh. K.
Tlf. 33 11 60 98

Ny teaterforestilling

Foto: Henrik Ploug (FAF og DBA)
Tekst: Connie Christensen

Teatret er startet af skuespilleren Anne Dalsgaard og instruktøren og skuespilleren Methe Bendix i 2003. Teatret har kontor i Kronprinsensgade, over for Sommersko, og spiller sine faste forestillinger på Anemone Teatret i Suhmsgade, som er et teater for hele familien. I næste sæson skal Teater Hund også spille på Zangenbergs Teater i Pilestræde og på Folketeatret.

Stræderne har talt med Methe Bendix under en prøve i Bella Center.

Skuespillerne Anne Dalsgaard, Anders Budde Christensen og Per Linderøth

Methe Bendix er instruktør og kunstnerisk leder på Teater Hund

Teater Hund – hvorfor det navn?

”Det er, fordi vi allerede fra starten vidste, at vores logo skulle være hunden med paryk. Vi synes, det udtrykker både det komiske og det tragiske ved at være menneske.”

Teater Hunds aktuelle forestilling er stykket ”Tab & Vind – en forestilling om konkurrence?” Stykket er skrevet af Methe Bendix og dramatikeren Tomas Lagerman Lundme, med stort input fra skuespillerne og koreograferne, og opføres på Anemone Teatret.

Methe fortæller lidt om stykket: ”Det handler om et land, hvor alt gælder om at vinde. Hvis man ikke er en vinder, er man en taber,

og det er dårligt. Alle skal kunne det samme, for ellers kan man ikke måle, hvem der er bedst. Men i dette land er der to drenge, som vokser op. Den ene dreng vil flere ting, end han skal, og den anden dreng kan ikke det, man skal kunne. Den dreng, der ikke kan, beslutter, at han nok må flytte til taberne, det store skræmmebillede.

Han kommer ud på en rejse mod taberland og finder undervejs nogle svar, som han kan bruge. Han møder bl.a. en farfar, som ingen taler om, fordi han er en taber. Men måske er han ikke en taber – heller ikke en vinder – og hvad er man så? Måske er der ikke kun én sandhed, men 100?

Stykket henvender sig til alle, men målgruppen er børn fra

5-12 år. Vi prøver at lave en forestilling, der siger noget, men ikke med en moralsk pegefinger. Det skal være sjovt!”

Og sjovt skal det nok blive. Pressen har tidligere skrevet om Teater Hunds forestillinger bl.a.: ”Befriende sjovt .. vrimer med mangeartede barokke indfald ... underholdende og med en god pointe .. elegant og præcist.”

Aut. VVS-Installatør
Blikkenslager & Kloakmester
Sonberg VVS

Guldbergsgade 9 - 2200 N
Telefon: 35 39 29 93
www.3blaa.dk

Binger's
Kunsthandel
Indramning, rensning
og restaurering

Admiralgade 22 • Telefon 33 14 26 00

**Bastionen
+ Løven**

CAFE • BAR • RESTAURANT

Åbent alle dage - hele året
Sommer - Alle dage kl. 10-24
Vinter - Hverdage kl. 12-24 og weekender kl. 10-24

Christianshavns Voldgade 50 • 1424 København K • Telefon 32 950 940
E-mail post@bastionen-loven.dk • www.bastionen-loven.dk

Foråret nærmer sig, derfor vil vi i samarbejde med restaurant & cocktailbar Badstuen præsentere månedens cocktail »Blooming Raspberry«, en forfriskende cocktail, hvor alle smagsløg udfordres og forfriskes.

Specifikation:
Angostura
Rom 7 års 4 cl.
Chambord 2 cl.
Vanillesirup 2 cl.
Frisk limejuice 2 cl.
Hindbær 5 stk.

Cocktailen er kreeret af chef-bartender Ludvig Hammeken, der hver aften kan opleves som en ren »Tom Cruise«, hvor den atletiske bartender til pumpende rytmer jonglerer med både glas og flasker.

Ludvig blev nummer 2 ved Danmarksmesterskabet i 2008 og nummer 1 i år. Brancheforeningen HORESTA har tildelt ham årets ungdomspris.

Opskrift:
Hindbær monteres i shaker glas. Tilsæt derefter de resterende ingredienser og rigeligt med isterninger. Shakes kraftigt og væsken hældes igennem en strainer / si så alle frugstykker og isterninger ikke kommer med i cocktailglasset, (cocktailglas skal helst køles i køleskabet eller med isterninger før det bruges).

Per Stisen

De Københavnske Nattevægttere

Guidede ture i det gamle København.
Ring og hør nærmere eller gå ind på:
www.nattevaegterne.dk

Kontakt: Tlf. 39 64 48 94 eller info@nattevaegterne.dk

Stine Weber Marquart pynter her tallerkenen med hellefisk op

Vestergade 15 - 1456 København K
Telefon 33 11 60 48
www.laetersmeden.dk - www.laetersmedencph.dk

God madidé

Foto: Henrik Ploug, FAF
Tekst: Connie Christensen

Restaurant M i Store Kongensgade serverer dansk smørrebrød i nye, friske omgivelser.

Råvarerne er udover den friske hellefisk fra Nordsøen, grønt og rugbrød som ristes

Hellefisken skæres ud i ikke for tynde skiver

Stine Weber Marquart er indehaver af Restaurant M. Hun fortæller, at en af de retter, der ofte serveres, er røget hellefisk på ristet rugbrød med lun røreg, purløg og tomatbåde.

Stine fortæller: »Hellefisken kommer fra vores gode leverandør Fin-Fisk. Den er røget på forhånd. Man kan få den forskåret, hvis man ikke selv

kan skære den, eller i hel. Vi bruger kun midterstykket, fordi endestykkerne som regel er for salte. Røreggen laver vi altid med 38% fløde, det giver en dejlig cremet smag og konsistens. Vi bruger rigtige æg,

som vi pisker let med lidt fløde. Æggemassen lader vi simre i en tykbundet pande, til den er færdig. Det giver en bedre smag, end hvis man f.eks. laver den i mikroovn.

Lige inden servering klipper vi frisk purløg over og pynter med tomatbåde. Det er en meget populær ret, specielt er kunderne glade for det ristede rugbrød, det giver et ekstra pift.»

Det er en rigtig dejlig sommerspise og gør det næsten ud for et helt måltid. En fransk hvid Bourgogne giver lige toppen til retten

Levende musik hver nat
Løngangsstræde 21C
Tlf. 3311 6453 • www.mojo.dk

Fiolstræde 20
1171 København K.
Telefon 33 12 91 23

51 år i Fiolstræde

Danvikar
 - og rekruttering
 - det ældste, danske vikarbureau

Handel og kontor
33 14 30 04
 Korrespondenter
 Bogholderipersonale
 Regnskabspersonale
 IT-personale
 Advokatsekretærer
 Kommunedata
 Sekretærer
 Omstilling / reception
 Kontorpersonale
 Kantinestpersonale
 Lagerpersonale
 Tæstemedarbejdere

Sygepleje
33 14 97 76
 Sygeplejersker
 Social- og sundhedshjælpere
 Social- og sundhedsassistenter
 Servicemedarbejdere

Hyskenstræde 9, 1207 København K
Telefax: 33 14 36 68
danvikar@danvikar.dk
www.danvikar.dk

Badstuen

-moderne dansk mad i eksklusive rammer

EMPdk præsenterer et nyt kulinarisk og æstetisk åndehul på Strøget i København

Restaurant Badstuen er placeret på den kendte københavneradresse Vimmelskaftet 47. Her kan man sidde i mezzaninen med udsigt over både Jorcks Passage og Badstuestræde, hvor strømmen af mennesker passerer forbi - op til 100.000 om dagen - mens man nyder dansk kvalitetsmad i forkælende omgivelser, og til rimelige priser.

Aftenmenuer i april

Den lette / 120 kr

Jordskokkesuppe

Stegt kyllingebryst med pikant ingefærsauce
og danske kartofler

Crème brûlée

Den behagelige / 200 kr

Varm gedeost med kompot af skalotteløg
med reduceret portvin

Braiseret kalveskank med gulerødder à la chef
Rabarber og jordbær chrumbel

Fra gården / 300 kr

Kronhjort carpaccio med balsamico og piment

Lammekrone med timian sauce

Tallerken med udvalgte chokolade desserter

Den mættende / 400,-

Tarrin à foie gras med champagne og fignecreme

Oksemørbrad med trøffelsauce

Udvalg af europæiske oste

Tallerken med citron dessert

BADSTUEN

Dansk Restaurant & Cocktailbar

Vimmelskaftet 47 . 1tv (strøget)

1161 Copenhagen K

www.restaurant-badstuen.dk

Tlf. +45 33 36 11 11